

SPRAWOZDANIE

z udziału w VII Kongresie Rumuńskiej Narodowej Federacji Związków Zawodowych

F.N.S. „Alma Mater”, Braszów 7-10 listopada 2019 r.

Do udziału w VII Kongresie F.N.S. „Alma Mater” organizatorzy zaprosili wybranych przedstawicieli związków zawodowych działających w obszarze szkolnictwa wyższego i nauki z zagranicy, w tym również z Polski - imiennie Przewodniczącego KSN NSZZ „Solidarność” oraz reprezentanta Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej i HERSC.

Kongres otworzył **prof. Anton Hadar**, Przewodniczący F.N.S. „Alma Mater”. Powitał uczestników i przybyłych gości, a następnie poprosił o zabranie głosu **Susan Flocken**, Europejską Dyrektorkę European Trade Union Committee for Education (ETUCE).

Susan Flocken przedstawiła wyzwania stojące przed związkami zawodowymi działającymi w obszarze edukacji we współczesnym świecie, w tym między innymi: niepewne umowy o pracę, niewłaściwe stosunki w pracy w szkolnictwie wyższym i nauce, problem niskich zarobków oraz braku równości szans kobiet i mężczyzn, znaczenie walki o godziwe zarobki i emerytury, a także poruszyła inne bieżące zagadnienia.

Następnie zabrała głos była czterokrotna Minister Edukacji Rumunii, **prof. dr. Ecaterina Andronescu**, która nakreśliła sytuację w swoim kraju oraz przedstawiła pole do działania dla związków zawodowych, a szczególnie w zakresie poprawy spraw socjalnych w obszarze edukacji.

Kolejno zabrali głos zaproszeni szacowni goście Kongresu.

Były Prezydent ETUCE, **Ronnie Smith**, mówił o działalności edukacyjnych związków zawodowych w Wielkiej Brytanii, Szkocji i Irlandii. Wypowiedział się też negatywnie o Brexicie, który ma bardzo szkodliwy wpływ na współpracę międzynarodową w tym oczywiście na sprawy związków zawodowych.

Prof. Gigel Paraschiv, Sekretarz Stanu, Minister Edukacji i Badań Naukowych Rumunii, wypowiedział się na temat perspektyw edukacji w okresie najbliższych 10-15 lat. Pracuje od wielu lat z prof. Antonem Hadarem, w sprawach związanych z edukacją. Rumunia usilnie

zabiega o włączenie się do akcji „Europejskie Uniwersytety”, a wiele uczelni rumuńskich stara się o partnerstwo w tych konsorcjach.

Martin Roemer, były Europejski Dyrektor ETUCE, powiedział między innymi, że „Alma Mater” to jeden z najbardziej efektywnie działających związków zawodowych w obszarze edukacji w Europie. Dodał też, że dużym zagrożeniem dla jakości edukacji w Europie są prywatne instytucje edukacyjne działające dla celów komercyjnych, a nie dla dobra ogólnego społeczeństw. Sytuacja pogarsza się cały czas, następuje spadek poziomu jakości edukacji i dostępności edukacji wysokiej jakości dla wszystkich.

Prof. Tiberiu Dobrescu, Przewodniczący Narodowej Agencji ds. Tytułów, Stopni oraz Kwalifikacji Zawodowych podkreślił znaczenie dobrej współpracy pomiędzy Agencją, a uczelniami wyższymi.

Prof. Mihnea Costoiu, były Sekretarz stanu, Minister ds. Szkolnictwa Wyższego i Badań, a obecnie Rektor Uniwersytetu Technicznego w Bukareszcie, najlepszej uczelni w Rumunii, powiedział, że bardzo ważne jest oddanie głosu przedstawicielom związków zawodowych, gdyż ludzie wiedzą najlepiej co należy zmienić w funkcjonowaniu uczelni wyższych, aby osiągnąć jak najlepsze efekty w edukacji i nauce. Powiedział również, że z punktu widzenia rektorów, system edukacji powinien być bardziej elastyczny, wtedy można bardziej efektywnie zarządzać uczelnią. Europa powinna zwrócić szczególną uwagę na zagrożenia własnej pozycji, gdyż kraje azjatyckie, kraje Ameryki Południowej, a nawet RPA, rozwijają się bardzo szybko i wkrótce prześcigną Europę, która sama się dusi skomplikowanymi przepisami i procedurami administracyjnymi.

Anette Dolan, Wiceprzewodnicząca HERSC, podkreśliła znaczenie wolności akademickiej, prawa do krytycznego myślenia, niezależności w nauczaniu i badaniach, mówiła też o zagrożeniach wynikających ze stosowania niepewnych kontraktów i niepewnych warunków zatrudnienia. Podkreśliła, że edukacja jest dobrem publicznym.

Dr Dominik Szczukocki, Przewodniczący KSN NSZZ „Solidarność” zwrócił uwagę na bardzo efektywną współpracę ekonomiczną, polityczną i edukacyjną pomiędzy Polską i Rumunią. Podziękował za zaproszenie do udziału w „7th Congress of Federatia Nationala Sindicala Alma Mater” i powiedział:

Krajowa Sekcja Nauki, wchodzi w skład struktury branżowej Niezależnego Samorządnego Związku Zawodowego „Solidarność”, który jest obecnie największą w Polsce organizacją pracowników. Dzięki odwadze i niezłomnej postawie tysięcy ludzi, których połączyła „Solidarność”, Polska odzyskała niepodległość 1989 roku, a w ślad za Polską kolejne państwa Europy Centralnej i Wschodniej. Dzisiaj podróżujemy po Europie bez granic, możemy studiować czy podejmować pracę w wielu krajach Unii Europejskiej, komunikujemy się ze światem bez żadnych ograniczeń.

Mamy wiedzę i doświadczenie, które pomagają pracownikom w relacjach z pracodawcą. Dzięki temu, że jesteśmy zorganizowani na zasadzie terytorialno-branżowej, jesteśmy obecni w całej Polsce. KSN zrzesza pracowników z ponad 130 uczelni wyższych i instytutów badawczych.

Krajowa Sekcja Nauki oprócz typowej działalności związkowej, czyli obrony praw pracowniczych i starań o poprawę warunków pracy, podejmuje i realizuje prace koncepcyjne nad systemem nauki i szkolnictwa wyższego w Polsce. Przez wiele lat usilnie zabiegamy o wprowadzenie systemowych rozwiązań poprawiających finansowanie tych dziedzin i wynagradzania pracowników. Wspólnie z Krajową Sekcją Oświaty i Wychowania tworzymy Krajowy Sekretariat Nauki i Oświaty NSZZ „Solidarność”.

KSN jest członkiem założycielem światowej organizacji nauczycielskiej Education International (EI), która została ustanowiona w wyniku decyzji o połączeniu International Teachers Unions (IFFTU) oraz World Confederation of Organizations of the Teaching Profession (WCOTP) w 1993 roku. Krajowa Sekcja Nauki należy także do Union Network International, UNI (organizacji reprezentującej sektor przemysłu, biznesu i technologii informatycznych UNI-IBITS) oraz współpracuje z Europejską Radą Pracowników z Wyższym Wykształceniem i Kadr Kierowniczych (EUROCADRES).

Polska i Rumunia utrzymują bardzo dobre relacje dwustronne i prowadzą intensywną współpracę międzynarodową w ramach Unii Europejskiej i NATO. Minister Spraw Zagranicznych Polski, Jacek Czaputowicz, był pierwszym zagranicznym gościem Ministra Spraw Zagranicznych Rumunii, Teodora Viorel Melescanu, w roku Prezydencji Rumunii (pierwsza połowa roku 2019)

w Radzie Europy. W lipcu bieżącego roku spotkali się też Wiceministrowie Spraw Zagranicznych: Dan Nicolaescu i Maciej Lang.

W ramach Programu ERASMUS w Szkolnictwie Wyższym, między naszymi krajami prowadzona jest aktywna współpraca międzynarodowa. W ostatnich latach, ponad 500 studentów z Rumunii rocznie studiuje w uczelniach w Polsce, a ponad 130 studentów z Polski studiuje w każdym roku akademickim w uczelniach rumuńskich. Mobilność nauczycieli akademickich i innych pracowników uczelni wyższych utrzymuje się od kilku lat na zbliżonym poziomie i obejmuje ponad 200 osób rocznie z każdego kraju. Wysoki poziom mobilności świadczy o dużym zaangażowaniu uczelni wyższych z Polski i Rumunii w aktywną współpracę międzynarodową.

Życzymy Kolegom z Federatia Nationala Sindicala Alma Mater wielu sukcesów w pracy związkowej a także efektywnego działania na rzecz nauczycieli i pracowników edukacji.

Prof. Magdalena Platis, Prorektor Uniwersytetu w Bukareszcie, mówiła o problemie opuszczania kraju przez młodych ludzi po studiach, gdyż rumuński rynek pracy jest niekonkurencyjny, a za granicą mogą zarobić więcej.

Dr Vladimir Viies, Przewodniczący Federacji Związków Zawodowych Uczelni Wyższych „Universitas” z Estonii powiedział, że w przyszłości będziemy mogli mówić w swoim języku ojczystym i dzięki nowym mediom będzie on zrozumiany przez wszystkich.

Prof. dr Joan Abrudan, Rektor Uniwersytetu w Transylwanii zwrócił uwagę na fakt, że rektorzy i uczelnie wyższe powinny być autonomiczne. Podkreślił też znaczenie przystąpienia Rumunii do strefy Schengen, o co kraj ten usilnie zabiega. Z żalem zauważył, że przedsiębiorstwa i przedsiębiorcy są lepiej traktowani przez rząd rumuński niż uczelnie wyższe. Mówił o wyłączeniu społecznym naukowców, którzy wykonują taką samą pracę jak naukowcy zagraniczni, a są traktowani gorzej, a przede wszystkim bardzo słabo wynagradzani. Europa nie jest obszarem kohezji i wspólnych praw i to powinno być zmienione.

Niestety, podobna sytuacja ma też miejsce w Polsce.

Prof. Cornelia Popa-Stavri, Wiceprezydent F.L.S.I. wypowiedziała się przeciwko prywatyzacji i komercjalizacji w edukacji. Pracownicy uczelni zarabiają minimalnie 250 euro,

więc nie należy się dziwić, że młodzi wyjeżdżają z kraju. **Prof. Anton Hadar** zapytał, czy nauczyciele akademicy i naukowcy pójdą strajkować o wyższe zarobki. Rozległ się śmiech.

Przewodnicząca Edukacyjnych Związków Zawodowych z Serbii, **dr Djurdjica Jovovic**, podkreśliła znaczenie Solidarności w związkach zawodowych i konieczność wzajemnego wspierania się.

Ghenadie Donos, Przewodniczący Edukacyjnych Związków Zawodowych z Mołdawii zwrócił uwagę na znaczenie dialogu społecznego.

Prof. Marius Nistor, Przewodniczący Federacji F.S.E. imienia Spiru Haret, podkreślił znaczenie wspólnej polityki związków zawodowych w walce na rzecz wysokiej jakości edukacji. Zauważył, że budżet na rozwój edukacji i nauki jest bardzo niski, a komisja dialogu społecznego powinna działać bardziej efektywnie.

Po wystąpieniach zaproszonych gości **prof. Anton Hadar** przedstawił **Sprawozdanie z działalności Rumuńskiej Narodowej Federacji Związków Zawodowych F.N.S. „Alma Mater”** w latach 2015-2019.

Główną częścią Sprawozdania była informacja o licznych udziałach przedstawicieli F.N.S. „Alma Mater” w wielu konferencjach i seminariach organizowanych przez EI-ETUCE. Ważną część Sprawozdania stanowił też raport z udziału członków związku w wydarzeniach międzynarodowych w Rumunii, w tym w spotkaniu z byłym Przewodniczącym Rady Europy Donaldem Tuskiem, który wygłosił przemówienie w języku rumuńskim, co zostało bardzo dobrze przyjęte przez uczestników tamtej konferencji.

Następnie prof. Anton Hadar przedstawił działalność krajową F.N.S. „Alma Mater”, a w tym największy sukces Federacji - znaczący wzrost wynagrodzeń pracowników edukacji - w skali ostatnich czterech lat aż o 80%. Federacja Związków Zawodowych F.N.S. „Alma Mater” deklaruje, że będzie nadal dokładać wszelkich starań, aby zarobki w sektorze edukacji były nadal zwiększane.

W podsumowaniu Kongresu wszyscy podkreślali znaczenie współpracy pomiędzy związkami zawodowymi w Europejskim Obszarze Szkolnictwa Wyższego zarówno na poziomie krajowym jak i międzynarodowym.

Rumuńska Federacja Związków Zawodowych F.N.S. „Alma Mater” pokryła koszty naszych noclegów i wyżywienia w czasie Kongresu. Organizatorzy dołożyli wszelkich starań, aby spotkanie było przeprowadzone sprawnie pod względem organizacyjnym i merytorycznym.

Opracowanie:

Aniela Białowolska-Tejchman, Przewodnicząca Komisji ds. Współpracy Międzynarodowej KSN NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Dominik Szczukocki, Przewodniczący Krajowej Sekcji Nauki NSZZ „SOLIDARNOŚĆ”

Szczegółowe informacje, w tym zdjęcia z obrad znajdują się na stronie internetowej F.N.S. „Alma Mater”.